

licem pesmi označil za harmoniško originalne, zanimljive. Pač res. Kdor more v 23 zborih v dvotaktóvnih oddelkih kadencirati od pete do prve in od prve do pete stopinje, tega lahko imenujemo zanimljivega, kar se dostaje njega doslednosti. Odprimo prvi „Tantum ergo“. Prva kadenca: G, C. Druga: G, C. Tretja: C G. Četrta: G, C. Peta: C, G. Šesta G. Sedma G, C. Modulacije se skladatelj, pač kot nodoslednosti v izbranem tonovskem načinu, dosledno izogiblje. Potrebno zlo pa je, da se časih izogue v tonovski način dominante, nekolikokrat celo v način subdominante. Ti mali modulatorski grehi pa niso vselej brez kazni. Tako se je v štev. 2. skladatelj iz B-dura spustil v F-dur, in le drzen vratolomen skok ga je zopet srečno privedel v B dur. — Da v svoji analizi ne pozabimo nobene točke: zunanja oprava vse zbirke je vredna tople pohvale: lep tisek, lepe note na lepem popirji. In končno zasebni pouk, katerega smo si pridobili iz skladeb? Da za skladanje ni sreba samo nadarjenosti, nego tudi temeljitih teoretskih studij in zlasti dobrega, izčiščenega ukusa. In dalje še zasebnejši pouk: da je kdo lahko prav dober kristjan, ob tem pa jako slab glasbenik! *K. Hoffmeister.*

»Jugoslavjanski Stenograf«. Početkom meseca januarja stopi »Jugosla v janski Stenograf« v VI. tečaj v novi obliki, povečanem obsegu in z obilejšo vsebino, uredovan po svojem prejšnjem programu. Imel bode novo posebno prilogo: »Glasnik, kulturno-zgodovinski za južne Slavjane« s slikami. Izhajal pa bode mesečno (razven meseca avgusta in septembra) v zvezkih po 2¹/₂ tiskane pole (okolo 40 strani) velike osmerke) v slovenskem, hrvaškem, srbskem in bolgarskem jeziku z latinico in cirilico. »Jugoslavjanski stenograf« bode prinašal članke o svoji stroki, potem o pisanju sploh, o pisalnih strojih i. t. d., »Glasnik« pa bode imel te-le oddelke: cerkev in šola, književnost in umetnost, glasba in gledališče, naravoslovje in potovanje, trgovina in obrt, promet, društvene novice in raznoterosti. V vsakem oddelku se nahajajo dopisi ali kratke novice iz raznih krajev na slovanskem jugu. Cena listu zajedno s prilogo ostane ista, dasi bode skoraj trikrat večji od prejšnjih letnikov, t. j. za vse leto 2 gld. 50 kr. Naročnina se pošilja z mednarodnimi poštnimi nakaznicami uredniku g. prof. A. Bezenšku v Plovdiv ali pa g. Drag. Hribarju v Celje, kjer bode list izhajal.

Ilustrirana izdaja Prešérnovih pesmij. Knjigarna Bambergova pripravila ilustrirano izdajo Prešérnovih pesmij. Imeli smo si priliko ogledati nekatere ilustracije — mimogredé bodi omenjeno, da so se izdelale v Parizu — in priznati moramo, da so krasne, umetniško dovršene. To bode res izdaja, ki se lahko položi na vsako salonsko mizo, dostojna prvega našega pesnika, čegar dosedanje izdaje niso, da bi se baš ponašali ž njimi. Dobiti utegnemo novega Prešérna okolo Velike noči.

Slovensko časopisje. Goriška »Soča« je nastopila letos svoj petindvajseti tečaj in bode izhajala odslej v povečani obliki; cena ji ostane dosedanja, namreč 4 gld. 20 kr. za vse leto. List pazno razpravlja goriške stvari, ozira se pa tudi na druge slovenske pokrajine. — »Primorac«, ki je bil doslej priloga »Soči«, izhajal bode kot samostojen list vsak drugi torek; cena 80 kr. za vse leto. Oba lista priporočamo svojim čitateljem. Mimo »Soče« in »Primorca« izdaja urednik g. A. Gabržšek dobro znano »Slovansko knjižnico« in od novega leta tudi »Knjižnico za mladino«. Vidi se iz tega, da je „Goriška tiskarna“ središče književnega delovanja na Goriškem; zato je vredna najboljših podpore.

— Dijaški list »Vesna« je ob novem letu prestal izhajati zaradi preslabe gmotne podpore.

Slovensko gledališče. Predstave meseca decembra m. l. so se vrstile takó-le: Dne 1. decembra se je predstavljala gluma »Zakotni pisac«, dne 4. in 7. decembra opera »Prodana nevesta«, dne 9. decembra národna igra »Čarovnica pri jezeru«, dne 13. de-

cembra vesela igra »Velikomestni zrak«, dné 15. decembra opera »Prodana nevesta«, dné 21. decembra drama »Naš prijatelj Njeklužev«, dné 22. in 23. decembra vesela igra »Pariški potepuh«, francoski spisala Bayard in Vanderbuch, predelal Teodor Dunkel, preložil Jos. Gecej, dné 26. decembra opera »Čarostrelec«, dné 27. in 29. decembra romantiško-komiška opera »Marta ali semenj v Richmondu«, spisal W. Friedrich, uglasbil Fr. pl. Plotow, preložil A. Funtek. — Izmed teh predstav so bile najznamenitejše vse tri predstave dné 21., 22. in 23. decembra, ko je gostovala članica narodnega hrvaškega gledališča gospodičina *Ijerka pl. Šramova*. Nastopila je kot Nataša v »Njekluževu« in kot Joseph v »Pariškem potepuhu«, torej v dveh do cela različnih nalogah, in dosegla v obeh velikanski uspeh. Občinstvo je umetnico odlikovalo, kolikor jo je sploh moglo, in sicer popolnoma po pravici. Da ni bilo gospodičine pl. Šramove, prepadel bi bil »Pariški potepuh« takó, kakor zasluži, navzlic temu, da se je potrudilo vse domače igralno osebje, kolikor je v njega močéh. Igro gospodičine pl. Šramove imenujemo naravnost dovršeno. — Kot operna novost se je predstavljala »Marta«. Naslovno nalogo je pela gospá *Inemannova*, ki je pokazala, da zmaguje tudi večje partije. Glas ji sicer ni obsežen niti ne krepak, zató pa čist, prikupen. Nekoliko več igre in živahnosti bi bili pa seveda želeli v tej nalogi. Gospoda *Beneš* in *Vašiček* sta predstavljala oba zakupnika; prvi je pel v grozoviti mešanici češkega in slovenskega jezika, tako da se nam ob njega petji nehoté vsiljuje znani Stritarjev verz o slovenski potrpežljivosti, drugi nam je prijal takó v igri kakor v petji. Kar se dostaje g. *Perdana* kot Tristana in gospodičine *Towarnicke pl. Sasove* kot zaupnice ladyjine, pa mislimo, da ni bilo nikogar v gledališči, ki bi se utegnil ogreti za njiju nastopanje, nikar še za petje. — V občé bodí rečeno, da občinstvo pri nas preveč goji opero, oziroma preveč zanemarlja dramo. Tedaj šele, kadar bode občinstvo pridno zahajalo k slovenskim dramatskim predstavam, porečemo lahko, da stoji naša gledališka umetnost na resnično trdni podstavi; saj imamo pri operi domačega osebja itak ubogo malo!

Doslej pogrešana Repeževa pesmarica iz 1757. leta. O Repeževih pesmaricah so govorili *P. J. Šafarik* „Geschichte der südsl. Literatur“, I., 79.—80., *J. Marn* „Jezičnik“ XXII., 37—38. in *dr. K. Štrekelj* v „Archiv für slav. Phil.“ XI., 602.—6. Dr. Štrekelj sklepa, da je bilo prvi pesmarici imé „Stihma Boshia“ (ne morda Shtima Boshia?), drugi: „Romarske bukvize“ iz 1757. leta, o kateri pravi: „wovon noch kein Exemplar bekannt ist“; tretji: „Nebefhku Blagu“ (Ljubljana 1764) in četrti: „Romarsku Drugu Blagu“ (Ljubljana, 1770). Ne vpošteva je iste prve pesmarice, zaznamenuje ostale tri s črkami A. B. C.

Slišal sem, da je v župniški knjižnici v Dolini blizu Trsta dokaj starih knjig; zató sem se napotil v Dolino dné 4. novembra t. l. Ker pa g. župnika J. Varla ni bilo domá, šel sem zopet tja dné 9. decembra in sem našel pesmarico iz 1757. leta. Uprav dan prej sem bil za svojo „Zgodovino slovenskega slovstva“ poslal v Ljubljano „Popravke in dostavke“; zato te pogrešane pesmarice nisem mogel natančneje popisati. Omenjeni pesmarici je ta-le naslov:

ROMARSKE
B U K V I Z E ,

Narpred je en maihen vuk, koku ima en Romar sam na kratkem ta S. Krishou pot objifkati: po tem je tudi

12. PESEMI

Od manenge, od premifhluvania per Stationich, inu od enih, inu drusih odpustkou: fisebnu od teh velizeh gnad, katere skasuje JEsus na Krishni gori tukai u'zerkvi S. Krishna, u' te Caeiarski Fari Loofh imenuvani.